

Waar mienskipsenergie samenkomt.

Het Fries Energiehuis biedt ondersteuning en advies op het gebied van Mienskipsenergie voor:

Frieze overheden →

Lokale initiatieven →

2de bijeenkomst Leerkring Energiegemeenschappen – Energie Delen

Sybrand Frietema & Klaas Bijlsma (FEH)

Simon Visbeek (GrEK / GP)

Bijeenkomst: Kan lokale energie nog steeds uit?

29 sep 2026

 19.30 – 21.30 uur

 Cycle-Up Hub Leeuwarden

Voor Friese energie-initiatieven, energietoepassingen, stichtingen, dorpsbelangen en andere betrokkenen

Programma:

- ✓ Introductie door het Fries Energiehuis (FEH)
- ✓ Tzum: Hoe kun je geld verdienen met een windturbine? (TOER)
- ✓ Hoe helpt batterijopslag bij verbeteren van het rendement? (SHEC)
- ✓ Financiering van de ontwikkelfase (FSFE)
- ✓ Gelegenheid voor vragen en napraten

Sprekers:

Steven van Griethuijsen (TOER)
Gerard Adema (SHEC)
Hendrik van Houten (FSFE)

Gastheren FEH:

Klaas Bijlsma, Sybrand Frietema

Gezocht: leden die energie en netcapaciteit willen delen met bedrijven

VOOR SUBSIDIEAANVRAAG NIEUW PROJECT

Hoe kunnen we samen energie delen in Friesland? 9 september 2026

Even voorstellen: Simon Visbeek

- Sinds februari 2026 werkzaam bij werkbureau GrEK/GP (Coöperatie Draad)
- 10 jaar penningmeester Mooiste energie coöperatie van Nederland

Agenda

- Wat zijn energiegemeenschappen
- Wat is energiedelen?
- Waarom energiedelen?
- Programma proefdraaien met EnergieDelen
- Kosten en programma partners

Wetgeving Energiegemeenschap Energiedelen

Wat is een energiegemeenschap?

- Artikel 22 EU-richtlijn 2018/2001
- Artikel 1.1. Energiewet

Energiegemeenschap:

- juridische entiteit
- die voor haar **leden**, activiteiten op de **energiemarkt** verricht,
- **hoofddoel** heeft het bieden van milieuvoordelen of economische of sociale voordelen aan haar leden
- en **niet is gericht op het maken van winst**

Wat is Energiedelen?

‘**Energie delen** is het delen van zelfopgewekte overtollige energie binnen een groep, een gemeenschap of met een ander persoon, vaak met een virtuele verrekening via het net,

Terwijl **energie leveren** simpelweg het verkopen van deze overtollige energie aan de eigen energieleverancier is voor een (vaak lagere) terugleververgoeding.

Energie delen is een **alternatief** voor de traditionele terugleververgoeding en **kan** leiden tot een gunstigere prijs, minder afhankelijkheid van de energieleverancier en een efficiënter gebruik van lokale hernieuwbare energie.”

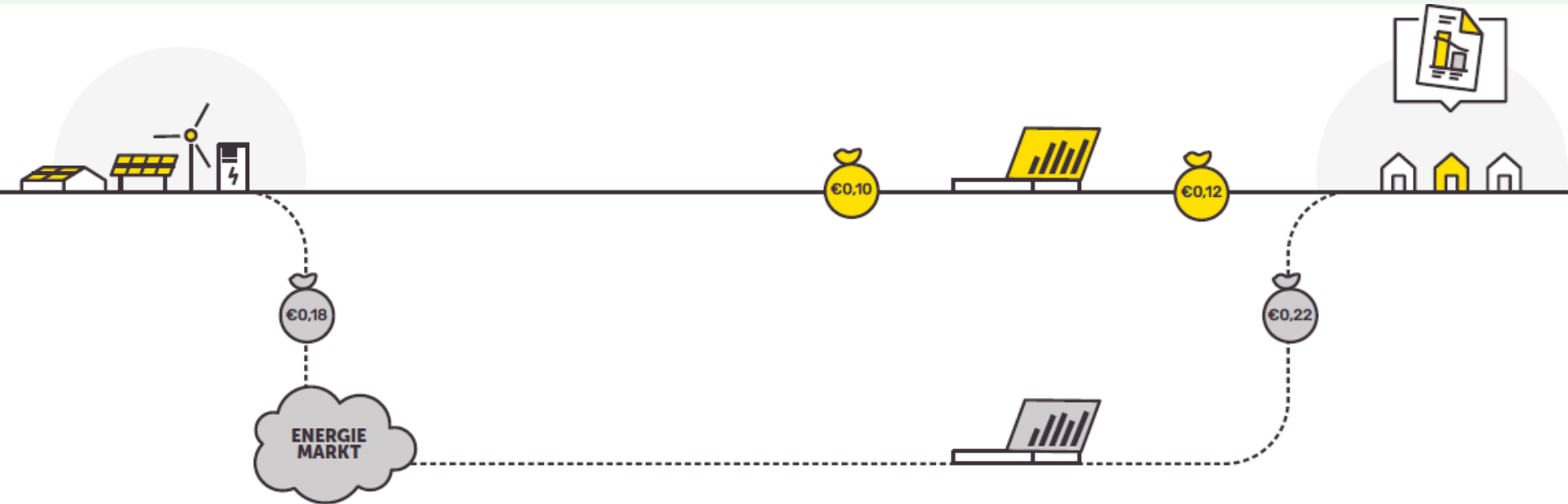
Werking energiedelen volgens ACM

- Energie**gever**
- Energie**ontvanger**
- Energie**deeltarief**
- Energi**emarkttarief**
- **Administratief** proces op basis van gelijktijdigheid
- **Schriftelijke** afspraak welk deel van de ingevoede energie wordt gedeeld

Geen methode om belasting te vermijden!

Geen nieuwe kabels!

Werking EnergieDelen

Reken voorbeeld

- Stroom vasttarief € 0,15 per kWh (augustus 2026)
- Verbruik 3600 kWh
- Gelijktijdigheid 1200 kWh (1/3)
- Energiedeeltarief € 0,08 per kWh
- Brutovoordeel € 84,-

Motie: geloof in de kracht van (energie)gemeenschappen

Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten om:

- In het Programma Energie concreet en toetsbaar uit te werken hoe energiegemeenschappen in de provincie Groningen worden gestimuleerd en gefaciliteerd;
- Daarbij rekening houden met de noodzaak om ruimte te bieden voor lokale opwek, opslag en uitwisseling van energie, en om waar mogelijk belemmeringen voor initiatieven van inwoners en ondernemers te verkleinen.

Waarom bouwen aan energiegemeenschappen?

Omdat het niet alleen gaat om rendement, maar om eigenaarschap van ons energiesysteem

De businesscase van energieprojecten verandert:

- salderen verdwijnt;
- netcongestie neemt toe;
- energieprijzen worden grilliger;
- afhankelijkheid van internationale markten groeit.

Juist daarom zijn energiegemeenschappen belangrijker dan ooit.

Waarom bouwen aan energiegemeenschappen?

Coöperatieve waarde is méér dan financieel rendement

Energiegemeenschappen zorgen ook voor:

- lokale zeggenschap over energie;
- grip op betaalbaarheid en kwetsbaarheid;
- behoud van waarde in de regio;
- samenwerking en veerkracht in dorpen en wijken;
- democratische invloed op het energiesysteem van de toekomst.

Stel dat

Verbruik huishoudens

780.000 MWh*

Uitgaande gelden p/j

€ 117.00.000**

Per huishouden p/j

€ 375

* Uitgaande van 312.000 woningen

** Uitgaande van een markttarief stroomtarief van € 0,15 per kWh, ex. belastingen en netwerkkosten

Stel dat we energie gaan delen

Verbruik huishoudens

780.000 MWh

Uitgaande gelden p/j

€ 117.00.000*

Per huishouden p/j

€ 375

Verbruik huishoudens

780.000 MWh

Uitgaande gelden p/j

€ 62.400.000*

Per huishouden p/j

€ 200,-

* Uitgaande van een deeltarief van € 0,08 per kWh, ex belastingen en netwerkkosten

Programma Proefdraaien met Energiedelen

Programmatisch aanpak met ondersteuning

- 5 pilots in Friesland
- 5 pilots in Groningen
- 5 pilots in Drenthe
- Sub-energiegemeenschappen
- Uitgangspunt 50 aansluitingen per pilot

Programmatisch aanpak met ondersteuning

- Fase 1 – Voorbereiding & selectie (september/oktober)
- Fase 2 – Inrichting & dataverzameling (november/december)
- Fase 3 – Monitoring (jan-juni 2027)
- Fase 4 – Analyse & rapportage (juli/augustus 2027)
- Twee wekelijks digitaal overleg

Centrale hoofdvragen

- Lukt het mijn coöperatie voldoende belangstelling te wekken voor het vormen van een energiegemeenschap?
- Is er voldoende gelijktijdigheid?
- Is energie delen financieel een alternatief voor de traditionele terugleververgoeding?

ENERGIE COÖPERATIE ZONNEWEIDE GLIMMEN U.A.

Dijkst Ennien-Dalen

 Glimmen

Coöperatie

Consumenten	Prosumenten	Producten
28	25	1

Rol(len) binnen de energiegemeenschap

HOGELANDSTER ENERGIE COÖPERATIE

Ennien-Dalen

 Mensingeweer

Coöperatie

Consumenten	Prosumenten	Producten
7	25	0

Rol(len) binnen de energiegemeenschap

A photograph of a residential roof covered with dark blue solar panels. The panels are arranged in rows, and a grey skylight is visible in the lower center. A white text box with a green border is overlaid on the image.

Meer grip op onze eigen energie

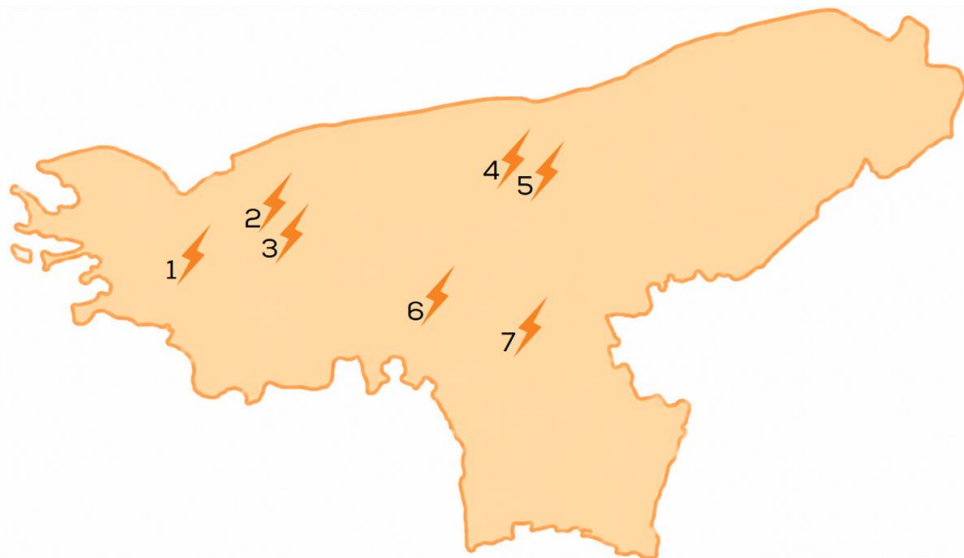
dinsdag 22 juni 2026

HOGELANDSTER ENERGIE COÖPERATIE

Kaart opweklocaties

Opweklocaties Energiegemeenschap

Overzicht Capaciteit

1. Posthuma (zon)
73.000 kWh
2. Kloosterburen-Oldeheem (zon)
75.500 kWh
3. Molenrij de Hegge (zon)
77.600 kWh
4. Clevering-Meijer (zon)
75.500 kWh
5. Clevering (zon)
64.000 kWh
6. Geertsema (wind)
2.700.000 kWh
7. Vellinga (zon)
52.500 kWh

In totaal:

3.120.100 kWh

Energierekening van inwoners Het Hogeland

Verbruik huishoudens

58.300 MWh

Uitgaande gelden p/j

€ 8.745.000*

Per huishouden p/j

€ 397,50

* Uitgaande van een **markt**tarief stroomtarief van € 0,15 per kWh, ex. belastingen en netwerkkosten

HOGELANDSTER ENERGIE COÖPERATIE

Stel dat we energie gaan delen

Verbruik huishoudens

58.300 MWh

Uitgaande gelden p/j

€ 8.745.000*

Per huishouden p/j

€ 397,50

Verbruik huishoudens

58.300 MWh

Uitgaande gelden p/j

€ 5.830.000*

Per huishouden p/j

€ 265,-

* Uitgaande van een **lokaal**tarief van € 0,10 per kWh, ex belastingen en netwerkkosten

Project: Proef Energiedelen Hogeland

Wie zoeken we?

Huishoudens en bedrijven in het Hogeland:

- Met en zonder zonnepanelen
- Met en warmtepomp
- Met en elektrische auto

Wat gaan we doen?

Met jouw toestemming meten we via de slimme meter (P4) hoeveel stroom je gebruikt, opwekt en wat het overschot is.

Fase 1: Voorbereiding

- Selecteren deelnemers en bronnen
- Werving van circa 50 deelnemers
- Organiseren informatiebijeenkomsten
- Opzetten energiegemeenschap

Fase 2: Monitoringsfase

- Inzicht in opwek en verbruik
- Maandelijkse rapportages
- Webinars/bijeenkomsten
- Samen leren van resultaten

Over een periode van +/- 6 maanden

Centrale hoofdvragen

- Lukt het mijn coöperatie voldoende belangstelling te wekken voor het vormen van een energiegemeenschap?
- Is er voldoende gelijktijdigheid?
- Is energie delen een alternatief voor de traditionele terugleververgoeding?

Kosten en programmapartners

- 1) Kosten deelname pilot €10.000,- ex btw
 - uitgangspunt 50 aansluitingen
- 2) Bijdrage Rabobank € 2.000 ex btw
- 3) Bijdrage provincie € 6.000 (voucher)
 - = € 10.000 – 2.000 – 6.000 = € 2.000,-
- 4) Blijft over voor de coöperatie € 2.000,- ex btw
 - + de voorfinanciering van de BTW over de € 10.000,-

Rabobank

Fries Energiehuis

**Provinsje
Fryslân**

Deel jij je energie?

Werksessie

- Voorbereiding op mogelijke aanvraag voor deelname aan pilot Energie Delen
- Verdelen over verschillende tafels van 8 – 10 personen
- Klaas & Sybrand lopen langs om vragen te beantwoorden
- Nog niet toe aan Energie Delen? Ga aan de tafel met Sybrand en Simon in gesprek om vragen beantwoord te krijgen
- Duur werksessie → 45 minuten, daarna gezamenlijke afsluiting

Voorwaarden voor deelname

- Kosten €10.000,- excl. btw (€12.100,- incl. btw)
 - Gefactureerd door GrEK/GP aan de coöperatie
 - €6.000,- (excl. btw) → aanvragen bij Voucherregeling Provincie Fryslân
 - €2.000,- (excl. btw) → bijdrage vanuit Rabobank Coöperatiefonds via FEH
 - €2.000,- excl. btw eigen bijdrage + voorfinanciering €2.100,- btw
-
- 50 deelnemers verzamelen
 - Opwekinstallatie(s)
 - Bedrijven
 - (Sport)Verenigingen
 - Bewoners
-
- Actieve werkgroep bestaande uit meerdere personen vanuit het initiatief (*minimaal 300 vrijwilligersuren, commitment voor circa 12 maanden*)
 - Kennis delen door participatie in de Leerkring Energiegemeenschappen
 - Aanmelden vóór 1 oktober 2026 doormiddel van het aanleveren van onderstaande ingevulde vragen + een pitch waarom jullie initiatief mee zou moeten doen

Waar zijn we naar op zoek?

- Diversificatie van deelnemers (indien mogelijk), bijvoorbeeld:
- Initiatief met negatieve business case opwekinstallatie(s)
- Koepelcoöperatie met daarin verschillende coöperaties en opwekinstallatie(s)
- Initiatief met verschillende opwektechnieken
- Initiatief gekoppeld aan bedrijven(terrein) of huurders is een pré
- Spreiding over gemeenten in Friesland

Vervolgstappen

- Aanvraag indienen vóór 1 oktober 2026
- Mail naar: Info@friesenergiehuis.nl
- Binnengekomen aanvragen komen op longlist
- Behandelen binnengekomen aanvragen a.d.h.v. voorwaarden
- Keuze 5 initiatieven in Friesland